

■ تنظیم مصاحبه: محمد عادل‌ی ■

رئیس سابق حزب اسلام جمهوری آذربایجان: زمانی که ایران نیروهای آذری را آموزش می داد، وزرای دفاع و کشور ما با ژنرال‌های روسی معامله می کردند

اشاره: گرچه حدود یک ماه از انتشار پیام امام جمعه اردبیل به مناسبت برگزاری مراسم نکو داشت مرحوم حاج علی اکرام علی یف که حاوی ناگفته‌هایی در خصوص قره باغ بود می‌گذرد، لیکن هنوز هم این موضوع در رسانه‌های جمهوری آذربایجان مورد بررسی قرار می‌گیرد که در این خصوص فرصتی دست داد با حاجی آقانوریف رئیس سابق حزب اسلامی جمهوری آذربایجان مصاحبه کوتاهی داشته باشیم.

آقای حاجی آقانوریف، همانگونه که در جریان هستید، امام جمعه اردبیل به مناسبت برگزاری مراسم نکو داشت مرحوم حاج علی اکرام علی یف در این شهر، بیانیه‌ای صادر نمود و در آن ناگفته‌هایی از جنگ قره‌باغ به‌ویژه کمک‌های همه‌جانبه ایران به جمهوری آذربایجان را مطرح نمود. لطفاً در خصوص بازتاب این پیام در جمهوری آذربایجان صحبت فرمائید؟

بسم الله الرحمن الرحيم. سخنان آیت الله عاملی امام جمعه محترم اردبیل همیشه برای مردم

مسلمان جمهوری آذربایجان امید بخش بوده است. پیام اخیر ایشان نیز بیان واقعیت‌هایی بود که سالها نه تنها مخفی مانده بود بلکه به صورت برعکس نقل می‌شد و موجبات ناخرسندی نسل جوان جمهوری آذربایجان از ایران را فراهم می‌آورد، لیکن با این پیام و انتشار گسترده آن در رسانه‌های جمهوری آذربایجان تعداد زیادی از مردم به حقیقت پی برده و ریشه‌های واقعی اشغال قره باغ را دریافته‌اند.

اخیرا شاهد ورود برخی شبکه‌های تلویزیونی جمهوری آذربایجان به این قضیه و تکذیب مفاد پیام آیت‌الله عاملی در برنامه‌های آنها هستیم. شما این موضوع را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اولا تکذیب آنچه آقای عاملی گفته اند هیچ فایده ای ندارد چرا که یک واقعیت است. در جمهوری آذربایجان تعداد افرادی که در دوره های آموزش نظامی ایران شرکت کرده اند آن قدر زیاد است که خودشان واقعیتها را منعکس کنند که پیش از این بنا به دلایلی این کار انجام را نمی دادند. علاوه بر این تعداد زیادی از افرادی که توسط ایرانیان آموزش دیده اند در مراسمهای مختلفی با حضور حیدر علی یف رژه رفته اند که در برخی از آن رژه ها ژنرالهای ایرانی حضور داشته اند و تصاویر این برنامه ها موجود است. ثانيا افراد سرشناسی مثل رئیس پارلمان سابق و نیز خودی خودی یف و... کمکهای نظامی ایران به کشور ما را تأیید می کنند. به طور مثال خودی یف که یک نظامی بازنشسته است به صراحت می گوید نیروهای ایرانی، روستاهای آغدام را از ارمنی ها باز پس گرفتند و آزاد نمودند و همواره به نیروهای آذری آموزش داده و کمک می کردند.

با این تفاسیر کسانی مثل رحیم قاضی اف و اسکندر حمیداف که در زمان اشغال قره باغ در کشور شما مسئولیت داشتند چرا کمکهای همه جانبه ایران به جمهوری آذربایجان را تکذیب می‌کنند؟

به نظرم آنها چاره ای جز این ندارند، البته بهتر است آنان که در زمان اشغال قره باغ وزیر دفاع و کشور بودند در این خصوص اصلا صحبت نکنند. چرا که خودشان قره باغ را تقدیم ارامنه کرده اند. زمانی که ایران نیروهای آذری را آموزش نظامی می داد، همین آقایان با ژنرالهای روسی معامله می کردند. آنان اشغال قره باغ را با سقوط دولت ایاز مطلب اف و افتادن حاکمیت به دست خودشان برابر می دیدند. هر شهری که اشغال می شد آنان خوشحال تر می شدند و خود را به هدفشان که

تامین رضایت ژنرال‌های روس بود نزدیک تر می دیدند، آنها خودشان شوشا را تقدیم آرامنه کردند.

در حال حاضر موضع دولت جمهوری آذربایجان در خصوص این قضیه چیست و به نظر شما تکذیب‌کنندگان این قضیه چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟

اینکه دولت ما راضی به انتشار واقعیت‌های جنگ قره باغ نیست یک موضوع درست است چرا که حداقل سال‌ها در خصوص نقش ایران در کمک به کشور ما سکوت کرده اند و حتی بعضاً آن را وارونه جلوه داده اند. در حال حاضر نیز دولت، کمک‌های نظامی ایران را نه تکذیب می‌کند و نه تأیید؛ در حقیقت سیاست سکوت ظاهری را در پیش گرفته است. به نظرم آنهایی که میدان دار این موضوع شده اند افرادی خود فروخته و غرب‌گرا هستند که که از اسرائیل و آمریکا خط گرفته اند، چرا که اینها راضی به رفع سوء تفاهمات موجود در اذهان مردم جمهوری نیستند و همواره می‌خواهند بین ایران و کشور ما کدورت باشد تا خودشان بهتر بتوانند از کشور ما استفاده کنند و سرمایه‌های ما را غارت نمایند.

از اینکه وقت خود را در اختیار ما گذاشتید ممنون هستیم.

من هم از شما تشکر می‌کنم که برای تنویر افکار عمومی در جمهوری آذربایجان و ایران تلاش می‌کنید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی